

ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователна и научна степен „доктор“

Автор на дисертационния труд: Валентин Симеонов Василев

Тема на дисертационния труд „Анализ и оценка на заплахите за офшорната промишленост в националните морски пространства на Република България“

Рецензент: Владимир Денчев Величков, доцент, доктор на науките

Предложеният от автора дисертационен труд е особено актуален. Той се явява в навечерието на началото на експлоатация на националната офшорна зона. Това, само по себе си, е предизвикало и появата на темата на дисертацията.

Обектите за експлоатация на офшорната се намират на значително разстояние от обектите на крайбрежната зона, чиято сигурност се счита, че в определена степен е осигурена. Не така стоят нещата за обектите от офшорната зона. Това поражда проблеми, които чакат своето решение. Авторът на дисертационния труд се е заел с тяхното решаване в определени аспекти.

Темата на дисертацията полага началото на решаване на съществена част от тези проблеми и възможност за създаване на по-сигурна среда за промишлените обекти от националната офшорна зона.

Авторът познава в дълбочина същността на проблемите Той е обработил 90 литературни източника, обхващащи основни страни от предмета и обекта на изследването, както и такива, касаещи различни методи, за извършване на изследването.

Дълбокото познаване на обекта и предмета на изследване, на свързаните с тях други области и системи, проличва от цялостния дисертационен труд, от цялостната постановка на изследователския план, начина на решаване на отделните изследователски задачи. Той е проучил световния опит за справяне с извънредни обстоятелства при офшорните икономически обекти, успехите и неуспехите и причините за тях. Всичко това му е позволило да вникне в същността на изследваните проблеми, да стигне до правилните изводи и да постигне значими научни и научноприложни приноси.

Едно от многото доказателства за дълбокото познаване на всички аспекти на решаваните проблеми е доразвиването, надграждането на НОРД-когнитивния цикъл при управление. Успешният анализ на взаимното влияние на системите, свързани с изследваните проблеми, също доказва изключително доброто познаване

на изследваните проблеми.

В своето научно изследване авторът на дисертационния труд е използвал на първо място системния подход. Той е единствения и задължителен за всяко подобно изследване научен подход, който може да бъде използван с обективен резултат. Системният подход позволява много успешно да се вграждат в него и успешно да се използват множество частни научни подходи за изследване на специфични системи, взаимодействия, влияния и зависимости. Дисертантът е направил такова вграждане много успешно. Той е използвал резултатно сценарийния подход и моделирането за разкриване на възможни кризисни ситуации и намиране на най-добри решения за ефективно и резултатно използване на ВМС за предотвратяване или излизане от кризисна ситуация.

Авторът показва добре развито системно мислене, а също и градивно мислене (design thinking), което му е позволило да достигне до добри крайни резултати при своите научни изследвания. Това е основание да се счита, че се появява един нов учен.

Правилно подбраните научни подходи и методи са позволили на автора да постигне оригинални научни и научно-приложни резултати от своите изследвания.

Научни приноси:

- Систематизирани са известните заплахи за офшорната промишленост, разкрити са нови такива и са обособени заплахите, представляващи интерес за организирането и осъществяването на защита на обектите от офшорната промишленост с ресурсите на ВМС;

- Направено е комплексно и системно разкриване на многостранните фактори, свързани със защитата на обекти от офшорната промишленост, техните взаимни зависимости и въздействия с изводи за значението им, представляващи научно обоснована концепция;

- Прецизирани и обогатени са съдържанията на редица термини, свързани със сигурността и защитата на обектите от офшорната промишленост.

Научно-приложни приноси:

- Доразвит и адаптиран към условията на морската среда и спецификата на задачите по защита на разширената морска критична инфраструктура е НОРД-когнитивния цикъл;

- Оценени са възложените мисии на ВМС и произтичащите от тях задачи, в рамките на които се реализират защитните действия;

- Предложен е итерационен алгоритъм като модел за стандартни процедури за работа на щаба при анализ и оценка на заплахи и опасности.

– Предложена е логическа структура на план за защита на обект от офшорната промишленост и са идентифицирани задачи и дейности на ВМС.

Посочените приноси са лично постижение на автора на дисертационния труд. Те са убедителни и недвусмислени.

Авторът има вече прилагане на резултати от дисертационния си труд. Той ги е използвал при участието си в разработване на пакети 2.10 и паспорт на блок 1-21 „Хан Аспарух“ в рамките на проект „Интегрирана информационна система за поддръжка управлението на бреговата зона“ по програма BG-02 „Интегрирано управление на морските и вътрешни води“, приоритет BG 02.01. „Интегрирано управление на морските и вътрешни води“. Резултатите са обсъждани и приети на научно-приложни конференции във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, ВА „Г. С. Раковски“, НВУ „Васил Левски“ и Военноморската академия на Румъния „М. Бартън“.

Преки икономически резултати могат да се очакват в бъдеще, тъй като сферата, предизвикала изследванията на дисертаната, тепърва се развърща.

Препоръките ми за бъдещото използване на резултатите от представеното научно изследване са очевидни. Те трябва да бъдат използвани при организирането на защитата на обектите от офшорната промишленост при тяхното изграждане и функциониране. Това ще осигури необходимата ефективност и ефикасност на тази защита. Представеното научно изследване може да се използва като основа за бъдещи научни разработки за задълбочено изследване на отделни проблеми, показали в практиката своята значимост и важност и породили проблеми, нуждаещи се от разрешаване.

Считам, че дисертационния труд е много добре публикуван. Авторът има седем публикации по темата на дисертацията, направени на научни форуми и в научни издания. Те, в своята съвкупност, представят дисертационния труд в достатъчна пълнота, отразявайки всички основни решени научноизследователски задачи.

Имам и някои забележки по дисертацията:

– Като основен научен подход авторът е посочил Системният анализ, което е стесняване на същността на използвания изследователски подход. След това е прибавил „както и научните методи сравнение, логически метод...“ и т.н. Но те са също част от системния подход, защото това е основния научен подход в изследването и той е очевиден;

– В ограниченията той е поставил параметрите за развитие на ВМС съгласно „План за развитието на ВМС“. Но, научните изследвания се правят преди всичко да повлияят на практиката, включително и на плановете за развитие на ВС. Ученият не бива да ограничава своите изследвания в рамките на плановете, устава, правни закони, ако научните му резултати са в противоречие с тях.

Тези забележки с нищо не умаловажават резултатите на представения научен труд. Искам да го подтикна към по-голяма научна смелост и увереност в своите възможности, защото науката се нуждае от тях, а той е в началото на своя научен път.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Дисертантът Валентин Василев ни е представил резултатите от едно задълбочено научно изследване с висока степен на актуалност, задълбочено и пълно изследване на основните проблеми и изпълнение на поставените задачи. Постигнатите научни и научно-приложни приноси са реални и са самостоятелно дело на автора. Резултатите са представени в добра композиция, взаимна обвързаност и обоснованост, в добър стил и ясен научен език. Цялостното изследване отговаря напълно на критериите и изискванията към дисертация за присъждане на образователната и научна степен „доктор“.

На това основание предлагам на членовете на Научното жури да присъдим на **Валентин Симеонов Василев** образователната и научна степен „доктор“.

03.01.2017 г.

Рецензент:

(Владимир Величков)